

Arhišektura

nacionalni prostorski dizajn unikatnosti

v dobi Podnebne Krize in Izgube Biotske Raznovrstnosti

Področje: Sistemsko, za boj proti Podnebni krizi in Izgubi Biotske raznovrstnosti, k novemu zelenemu razvoju slovenske družbe

V zvezi z njim;

država in družba | lokalna samouprava, regionalni razvoj, človekove pravice

družina, otroci in zakonska zveza | centri za družine, večgeneracijski centri

zaposlovanje, delo in upokožitev | aktivna politika zaposlovanja, raznolike oblike dela

socialna varnost | socialna pomoč, subvencije, varstvo starejših, mreža programov za starejše in večgeneracijski centri

kmetijstvo gozdarstvo in hrana | razvoj podeželja, varstvo gozdov, prehranska varnost, zdravje živali, varnost rastlin, vzreja sladkovodnih organizmov

pravna država | varstvo integritete

energetika | obnovljivi viri energije, energetska učinkovitost

zdravje | preventiva, zdravje doma in na delovnem mestu, varstvo pred sevanji, zmanjševanje izpostavljenosti radonu

kultura | kulturna raznolikost, ustvarjalnost, umetnost bivanja, ohranjanje in varstvo kulturne dediščine

podjetništvo in gospodarstvo | inovativnost in tehnološki razvoj, mala in srednje velika podjetja, turizem; zeleno, aktivno, zdravo, promocija Slovenije

okolje in prostor | narava, biotska raznovrstnost, urbani/ruralni razvoj in zemljiška politika, nepremičnine

varnost | varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

zunanje zadeve | precedens za Evropo in svet v dobi PK in IBR

Vizija, ki jo ponujamo, temelji na znanstvenih in strokovnih temeljih, večdesetletnih izkušnjah.

Slovenija naj postane, v dobi podnebne krize in izgube biotske raznovrstnosti, pa tudi post COVID19 realnosti

Vrt Arhišektor Evrope 2023 - 2028

ljudje, družba, gospodarstvo prostora, nov življenjski stil, nova ekonomija v dobi Podnebne Krize - PK in Izgube Biotske Raznovrstnosti - IBR

(v nadaljevanju kot PK & IBR), arhitektura, lepota, etika, svoboda, enakopravnost, nov socialno-ekonomski red, varovanje okolja, faune in flore

Zavedajmo se, smo v vojni z naravo. In narava bo zmagala!

Opis razmer na področju (ocena trenutnega stanja, navedba podatkov/statistični podatkov, primerjava z EU in drugimi državami, največji problemi in izzivi ...):

Slovenski 'slum' - slon v sobi Slovenije

Slovensko grajeno krajino smo leta 2014 prepoznali kot **postsocialistični 'slum'**. Individualna gradnja s 302 km² v prostoru Slovenije, glede na celotno površino ozemlja s 20.273 km², sicer zaseda majhen odstotek zemljišč s hišami, a se to vizualno odraža kot skoraj nepretrgano pozidana naravna krajina. To je krajina fobične, zastarele, temne, blodnjaške, nedostojne hiše, ki onesrečuje, zaslužnjuje in duši. **Gigantski postsocialistični enodružinski stavbni fond iz časa Jugoslavije, sestavlja 466 344 individualnih hiš (okoljskih odtisov) v katerih živi več kot tri četrtine ali 1.632.204 Slovencev. Vsaka hiša ima v povprečju 300m². To je 85 m² / osebo.**

Kot jasno povedo **Združeni narodi**, je osnovna pravica vseh zemljanov, pravica do ustreznega bivališča. Jasno pa povedo tudi, da imamo vsi moč in odgovornost oblikovati prihodnost naših mest, krajev, vasi, zaselkov. **Arhitektura** ima **moč in odgovornost odlično oblikovati**.

Arhitektura že desetletja prepozna **postsocialistični 'slum'** kot zlato priložnost. Prvič iz vidika varovanja okolja, drugič potencialnega zelenega ekonomskega razcveta in tretjič kot boja proti Podnebni Krizi in Izgubi Biotske Raznoverstnosti. Že tri desetletja opozarjamo, da fond s svojo obstoječo nefunkcionalno in neoblikovno zasnovo ruši vse za kar se zavzimate/zavzemamo.

Opustitev gradnje novih hiš - izdelanih po meri ali montažnih - na neokrnjenih naravnih lokacijah po principu destimulacija/priporočilo/uzakonitev

Eden največjih krivcev za PK & IBR, je gradbena industrija, katere del smo tudi načrtovalci/oblikovalci prostora, arhitekti, in jasno je, da ne smemo več graditi novega na novih lokacijah. **Gradbena industrija ustvari skoraj 40 % letnih svetovnih emisij CO2.**

Znanstveniki so dokazali, da je na Zemlji že toliko umetne mase - delo človeka, da je naravna masa - ekosistem ne more več vzdrževati. Stopnja izumiranja je do 1.000-krat višja od naravne stopnje. Vsako uro izginejo tri vrste. Vsak dan izgine do 150 živalskih ali rastlinskih vrst. Po črto, človeštvo sploh ne bi smelo več graditi.

Cilja

Prepotrebna je opustitev grajenja novih hiš na neokrnjenih naravnih lokacijah.

Prepotrebna je socialno-ekonomsko-kulturna mobilizacija RENOINO.

Kaj je potrebno narediti v naslednjih treh letih:

Zelena socialno-ekonomsko-kulturna mobilizacija RENOINO - renoviramo - inoviramo postsocialistični 'slum'

S platformo www.Arhitektura.si to javno zagovarjamo od leta 2014. Že leta 2004, pa sem kot arhitekt izumila **patent za reciklažo socialistične hiše - 'Postopek 4002 - devet korakov do zmage'**, v sodobno individualno arhitekturo - Hiša 4002, **'Vrt Arhitektur Evrope!'** za 21. stoletje. <https://www.arhitektura.si/9-korakov>
Prednosti, ni nakupa novega zemljišča, polovični znesek za gradbeni del prenove, itd. Podrobno o tem tukaj <https://www.arhitektura.si/o-programu>

Slovenske individualne hiše že dolgo niso le dom, ampak **socialno-ekonomske minicelice**, ki podpirajo 90% gospodarstva.

(<https://www.stat.si/StatWeb/news/Index/7341>). Individualne hiše v sloveniji so torej nosilke ekonomije, so dom so pa tudi okno v svet, ker so pomembni del **turizma**. Dom je med pandemijo postal vse; pisarna, učilnica, vrtec, telovadnica, manufaktura, trgovina, in še in še. Prenovimo zastarele hiše in prenovil se bo značaj ljudi!

V dobi Podnebne Krize in Izgube Biotske Raznoverstnosti je **socialno-ekonomske minicelice** potrebno regenerirati in jih z enim zamahom spraviti na raven tretjega tisočletja enodružinskih arhitektur (ne hiš)! In rekli bomo, bil je Dubaj, potem se je zgodila Slovenija! **'Vrt Arhitektur Evrope!'**

Narediti je potrebno naslednje

1. Pritegnitev-osveščanje-povabilo vseh ljudi k splošni **mobilizaciji RENOINO**, se organizira z nacionalno akcijo 'Slamajznami' <https://www.arhitektura.si/slamajznami-2> - Junij 2022

2. Kreiranje 5 RENOINO omizij

Arhitekta, gradbeno industrijo, ponudnike montažnih hiš in vse zainteresirane je potrebno pritegniti/povabiti k **petim kreativnim RENOINO omizjem: Osrednje slovensko RENOINO omizje, Gorenjsko RENOINO omizje, Primorsko-Notranjsko RENOINO omizje, Dolenjsko RENOINO omizje, ter Štajersko-Koroško-Premursko RENOINO omizje**. RENOINO omizja naj bodo organizirana regijsko, na primer skupina gorenjskih arhitektov, z gorenjskimi gradbeniki in ponudniki za prebivalce Gorenjske, itd. - **september 2022**

3. Planiranje **RENOINO delovnih studijev/delavnic** (trajanje 4 mesece) - **November 2022**

4. Izvedba min **petdesetih** (50) vzorčnih **RENOINO Arhišektor, 10 v vsaki od petih regij** (trajanje 6 - 8 mesecev) - **marec 2023**

5. Implementiranje dobre in hitre vzorčne akcije RENOINO se širi po vsej Sloveniji - **od leta 2023 do leta 2028**

Pet let za izvedbo 'Vrta Arhišektor Evrope!' za 21. stoletje - V slogi je moč

Kapacitete, čas

- **466 344 individualnih hiš**

- **1598 licenciranih arhitekturnih / krajinskih birojev studijev ateljejev** (<https://zaps.si/poslanstvo-in-statistika/>), vsak prevzame 291 hiš. En studio sprojektira v letu dni 60 projektov, tri originalno oblikovane (4 mesece za eno dokumentacijo projekta). Podoben projekt se lahko ponavlja 20 krat. Zakaj?

Ker se bodo **projekti Arhišektore** oblikovali po načelih, prvič - avtohtonost in unikatnost kot arhitekturni temelj prenove, drugič - smiselna prilagojenost regijskim značilnostim, reliefu terena, klimatskim danostim in tretjič - kolektivni duh in javno dobro, ki imajo zlasti v oblikovanju prostora velik pomen.

60 projektov na leto pomnoženo s številom licenciranih arhitekturnih praks, dobimo skupaj 95 880 RENOINO projektov. Projekt je tako izvedljiv v približno 5 letih.

- **6239 inženirjev**, statiki, elektro, strojni, itd, ki bodo sodelovali pri projektiranju prenov z arhitekti

- **20 ponudnikov montažnih hiš, 19220 gradbenih podjetij** (<https://www.stat.si/StatWeb/news/Index/8278>) - vsak prevzame 24 projektov za prenove hiš (5 na leto), izvajanje prenove vsake hiše (6 - 8 mesecev).

Vsaka Arhišektura (iz hiše nastane arhitektura) bo imela

1. **originalno (avtohtono) sodobno arhitekturo**, ki bo okrepila podeželje (temelj za preobrazbo od znotraj - prepotrebno, da prenehmo škoditi naravi, ustavila beg v mesta -urbanizacija je zastarel fenomen, najbolj škodljiv biosferi od katere je odvisno naše preživetje (*biolog Paul R. Ehrlich*))
2. **sončno elektrarno - princip SOLshare medvrstniške (peer-to-peer) povezave**. V dobi PK in IBR sta decentralizacija (*E F Schumacher; Small is Beautiful*), fleksibilne-direktne-energetske mikro-mreže ('2040'; *dokumentarec invencij*), bistvena pristopa regeneracije za preživetje. Arhišekturni 3v1 efekt v dobi PK in IBR pomeni, da bo vsaka Arhišektura na **obstojećem okoljskem odtisu**, vključevala arhitekturno prenovo, zgraditev novih sončnih elektrarn in delitve presežkov sončne energije po princip **medvrstniške povezave**, ne da bi uporabila nove neokrnjene lokacije narave. Prenovljene Arhišektore naj po možnosti skrijejo moteči blesk efekt solarnih panelov.
3. **minivertno elektrarno (vetrnico)**
4. lokalni **zajem vode** (če je možno).
5. **biotsko raznoličen vrt/sadovnjak**, kateri naj ima najmanj 50 različnih vrst flore. (teorija *Enote Biotske Raznovrstnosti* - ©Personal Biodiversity Unit - PBU)
6. zainteresirani naj vključijo v Arhišekturo fauno - domače **živali ali polinatorje** (postopno razgrajevanje industrijskih živalskih farm)

Debirokratizacija Slovenije bo rezultat nacionalne prenove 'Vrta Arhišektor Evrope!'

Menimo, da je **potrebno fokus ljudi preusmeriti na osebno kreativno delovno in življenjsko raven**, izven politike. GlasLjudstva nazorno kaže, da je na ljudi padlo breme. To so naloge, ki jih nesposobni slovenski birokrati in politiki desetletja niso bili sposobni opraviti. Hromijo družbo. Izvirni greh pri ustanovitvi Slovenske države, je bil napačna presoja politikov o organiziranosti države z dvema milijonoma ljudi. Imamo prevelik birokratski aparat. Velikost in kompleksnost (beri kaos) ga hromi. Sistemi ne delujejo več po načelu zdrave pameti in razuma. Slovenija si bi morala prisvojiti vse privilegije najmanjših držav. Posebne statute kot so nevtralnost (Švica), itd ...

Medtem, ko bo večina slovencev vpletena v so-ustvarjanje 'Vrta Arhišektor Evrope!', svoje nove socialno-ekonomske biti, bo vlada Dr Roberta Goloba, imela priložnost, državo debirokratizirati in postaviti na temelje v dobi PK in IBR.

Ekonomska, sistemska vloga države pri **mobilizaciji RENOINO za 'Vrt Arhišektor Evrope!' 2023-2028**

1. vse državne institucije vzamejo ta historični primer kot prednost,
2. večina evropskih sredstev naj se kanalizira za dobo 5 let v ta projekt, saj vključuje skoraj vse gospodarske panoge v državi
3. vsi projekti RENOINO so financirani s strani države (cene pa Arhigramu ZAPS)
4. vse izvedbe so oproščene vseh davkov
5. upravni postopki za te projekte, gradbeno dovoljenje ni potrebno. Upravni postopki so inovirani/reducirani na način, da imajo oblikovalci popolnoma proste roke, kreativne pravice in dolžnosti, velja etični kodeks do oblikovnega originalnega izraza posamezne naravne krajine. Edina omejitev je, da prenove ne smejo preseči obstoječe višine hiše, in obstoječe površine hiše.
6. 50 % državno sofinanciranje zelenega energetskega vozla vsake Arhišektore

Ekonomija 'Vrta Arhišektor Evrope!' za ljudi - ekonomija Majhno je lepo: kot da so ljudje pomembni

Vse zainteresirane bo prenova ene hiše, socialno-ekonomske minicelice v Arhišekturo, stala le tretjino cene nove hiše (200m²). Kako?

1. **Nakup zemljišča za hišo = 0 eur** | prenova Arhišektore **ne potrebuje nakupa zemljišča (novega ekološkega odtisa)** v vrednosti 119 000 eur (cca 700 m² velika parcela, vzeto slovensko povprečje po podatkih 2011, stane 170 eur /m²) (<https://www.mvn.e-prostor.gov.si/>, <https://www.slonep.net/info/cene-nepremicnin/zazidljiva-zemljisca-2136>)
2. Projekti = 0 eur | projekte arhitekture in zunanje ureditve krije država, v vrednosti cca 25 000 eur (cenik ZAPS) brez načrtov opreme
3. Komunalni prispevki in notarji - niso ovrednoteni
4. Arhišektura, prenova obstoječe hiše 200m² stane (cca 665m²) - 133 000 eur (nova hiša velikosti 200m² stane (cca 1330m²) - 266 000 eur brez instalacij in opreme

Nova hiša stane 410 000 eur | Arhišektura - prenova hiše 133 000 eur | Tretjina cene pomeni, da se vedemo ekonomično, trajnostno in okolju prijazno!

Zeleno samo-financiranje Sklad Arhišektura od ljudi za ljudi

1. Družine /posamezniki krije 25%, cca 33.250 eur samostojno, denarna sredstva se bodo grupirala po sistemu **sklad Arhišektura - od ljudi za ljudi** <https://www.arhisektura.si/doniraj>, kjer ne gre za klasično donacijo, ampak skupinsko zbiranje in usmerjeno namenjanje - deljenje.
2. Družine /posamezniki se motivirajo z **Arhišekturnim PK in IBR kreditom** za 50 % investicije v prenovu (banke pokajo od likvidnosti - 24,3 milijarde evrov)

'Vrt Arhišektor Evrope!' v projekciji državnega proračuna Slovenije 2022

Država naj del finančnega bremena Slovencev pri akciji RENOINO, prevzame nase kot priprava v dobi PK in IBR v deležu 25 % (cca 33.250 eur dobi vsak posameznik, ki se bo vključil v akcijo. Investicija države v varnost državljanov in prenovo Slovenije 'Vrt Arhišektor Evrope!' 2023-2028 v dobi PK in IBR, bo 15, 5 milijarde eur v petih letih (3 milijarde na leto). Letni proračun države Slovenije za leto 2022 je 11, 5 milijarde eur. (<https://www.gov.si/zbirke/seznami/sprejeti-proracuni-republike-slovenije/spremembe-proracuna-republike-slovenije-za-leto-2022/>)

Tudi iz makro finančne projekcije se zdi 'Vrt Arhišektor Evrope!' sprejemljiv.

Cilj	Podcilji	Ključni ukrepi
Gigantski fond socialističnih hiš je energetske in prostorske potraten.	Dodana vrednost Arhišektor bi bila vpeljava sodobnih družinskih manufaktur za 100% zaposlenost Slovencev v dobi PK in IBR	1. Prijazno pritegniti k nacionalne projektu vse deležnike (razloženo zgoraj) 2. Odstaniti birokratske ovire (razloženo zgoraj) 3. Skupnost mora zavihati rokave in se udeležiti premirja z Naravo!
'Vrt Arhišektor Evrope!' 2023-2028 bo največji Evropski projekt OVE	Pospešitev samooskrbe in samozadostnosti Vsaka Arhišektura (iz hiše nastane arhitektura) bo imela: Zeleni energetki voz Samooskrbni Vrt/sadovnjak Opcijsko vrsto faune - domačo žival /polinatorje Vsaka Arhišektura je socialno-ekonomske minicelica, 90% nosilka Slovenske ekonomije v dobi PK in IBR <i>* Slovenija igra nevarno igro, med drugim, uvažamo krompir iz Egipta. Ko bo letos Etiopijski jez GERD začel obratovati s polno kapaciteto, bo 100 milijonska populacija Egipta tudi sama kmalu lačna. V času Jugoslavije je bilo Slovenskega krompirja na pretek! Obenem, ko kupujemo za 250 milijonov evrov oklepnikov je v Sloveniji je večina (več kot 70 %) potrošene hrane uvožene!</i>	

Vizija prihodnosti (npr. čez 7 let): Vrt Arhišektor Evrope bo Slovenijo prerodil, pripravil na dobo PK in IBR, ter postavil precendens za svet. Leta 2029, bomo lahko znanje in izkušnje s tega zgodovinskega nacionalnega projekta od ljudi za ljudi delili (izvažali) v tujino.		

Arhišektura - nacionalni prostorski dizajn unikatnosti v dobi Podnebne Krize in Izgube Biotske Raznoverstnosti

WHOIYKIOBY